

Journal of the Faculty of Arts, Silpakorn University

Vol. 32 : 2 (2010)

ISSN 0857-2038

วารสารอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

ปีที่ ๓๒ (๒๕๕๓) ฉบับที่ ๒

กำหนดออก ปีการศึกษาละ ๒ ฉบับ

เจ้าของ คณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์ จังหวัดนครปฐม ๗๓๐๐๐

โทรศัพท์ ๐-๓๔๒๒๕-๕๐๙๖, ๐-๓๔๒๒๕-๕๐๙๗

โทรสาร ๐-๓๔๒๒๕-๕๗๙๔

วัตถุประสงค์ วารสารอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนให้อาจารย์ นักวิชาการ นักศึกษา และผู้สนใจทั่วไป ได้มีโอกาสเผยแพร่ผลงานทางวิชาการและผลงานวิจัย รวมทั้งได้แลกเปลี่ยนความรู้ ความคิดเห็นทางวิชาการ และการวิจัยในสาขามนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ และวิจิตรศิลป์อันจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาการศึกษาในสาขาดังกล่าวต่อไป

ที่ปรึกษา

คณบดีคณะอักษรศาสตร์

ศาสตราจารย์เกียรติคุณ ดร.แถมสุข นุ่มนนท์

ศาสตราจารย์เกียรติคุณ ดร.กฤษณา รัชมนณี

ศาสตราจารย์สัญญาชัย สุวังบุตร

ศาสตราจารย์วิบูลย์ ลิ้มสุวรรณ

บรรณาธิการ ศาสตราจารย์อนันต์ชัย เลหาะพันธุ์

กองบรรณาธิการ

กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กรกช อัดตวิริยะนุภาพ

รองศาสตราจารย์ ดร.ธิดา บุญธรรม

รองศาสตราจารย์ ดร.บุษบา กนกศิลป์ธรรม

รองศาสตราจารย์ ดร.ธีรวัฒน์ ป้อมเพชร

อาจารย์ ดร.สุสดี ดอกพรม

ศาสตราจารย์ ดร.พรสวรรค์ วัฒนางกูร

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พวงทิพย์ เกียรติสกุล

รองศาสตราจารย์ ดร.พัชรี โภคาสัมฤทธิ์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วรพร ภูวงศ์พันธุ์

รองศาสตราจารย์ยุรฉัตร บุญสนิท

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สายวูณ น้อยนิมิตร

ศาสตราจารย์ ดร.วินัย สัจพันธุ์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์สราวุธ ตันณีกุล

รองศาสตราจารย์วิทยากร เชียงกุล

ผู้ช่วยศาสตราจารย์อภิศักดิ์ ปันสุวรรณ

ศาสตราจารย์เกียรติคุณ ศรีสุรางค์ พูลทรัพย์

Instructor Linda Margaret Erskine-Hill

ศาสตราจารย์ ดร.สมทรง บุรุษพัฒน์

ปก ผู้ช่วยศาสตราจารย์สราวุธ ตันณีกุล

การสมัครสมาชิก ติดต่อ คุณพันทิพา ศรีพันธุ์ เลขานุการคณะอักษรศาสตร์

โทร. ๐-๓๔๒๒๕-๓๙๑๐ ต่อ ๒๓๑๐๖

E-mail : webmaster_arts@su.ac.th

สถานที่พิมพ์

ศักดิ์โสภณาการพิมพ์ กรุงเทพมหานคร

โทร. ๐-๒๔๔๑-๔๑๓๒ - ๔

ผู้จัดจำหน่าย

ศูนย์หนังสือจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

โทรศัพท์ ๐-๒๒๑๔-๙๘๘๘

ราคา ๑๐๐ บาท

สารบัญ

บทความประจำ

กาลในภาษาเยอรมันกับตัวบ่งชี้การณัลักษณะ ในภาษาไทย : การศึกษาเปรียบเทียบ	กรรณ อัดตวิริยะนุภาพ	๗
วิถีชีวิตชุมชนตลาดทำน่านนพบุรี พ.ศ. ๒๔๗๑-๒๕๒๖	ภควุฒิ ทวียศ	๔๒
การเปรียบเทียบแนวคิดเรื่องการรู้สารสนเทศ ของ อาจารย์ นักศึกษา และบรรณารักษ์	ผู้สดี ดอกพรม	๗๑
การปฏิบัติเดือนตุลาคม ค.ศ. ๑๙๑๗ กับผลกระทบต่อยุโรป	สัญญาชัย สุวังบุตร	๙๔
วิทยานิพนธ์ทางวรรณกรรม พ.ศ. ๒๕๒๐-๒๕๓๐ : ข้อสังเกตจากระเบียบวิธีวิจัย	ยุรฉัตร บุญสินทิ	๑๒๕
การเปลี่ยนแปลงแนวคิดของการสร้างพระเครื่อง สมัยต้นรัตนโกสินทร์ถึงสงครามโลกครั้งที่ ๒	ณัฐพล อยู่รุ่งเรืองศักดิ์	๑๔๗
ความขัดแย้งระหว่างบาทหลวงต่างคณะ ในรัชกาลสมเด็จพระนารายณ์	ธิษณา วีระเกียรติสุนทร	๑๗๓
โครงสร้างวลีและประโยคในภาษาไทย ของเด็กปกติและเด็กออทิสติก	เกียรติชัย เดชพิทักษ์ศิริกุล	๑๙๖

ตลาดกับวิถีชีวิตชุมชนเมืองพระนครศรีอยุธยา

พ.ศ. ๒๕๑๙-๒๕๓๐

เพชรรุ้ง เทียนปัวโรจน์ ๒๒๔

เชซิล โรดส์ กับการขยายจักรวรรดิอังกฤษในแอฟริกา

ชาคริต ชุ่มวัฒนะ ๒๔๕

บทแนะนำหนังสือ

แนะนำหนังสือเรื่อง

33 Aussprachespiele Deutsch als Fremdsprache

นฤมล จ้าวสุวรรณ ๒๕๙

แนะนำหนังสือเรื่อง

Forest Recollections : Wandering Monks
in Twentieth-Century Thailand (1997)

วิศรุต บวงสรวง ๒๖๔

บรรณาธิการแถลง

วารสาร อักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ในมือท่านฉบับนี้เป็นฉบับปีที่ ๓๒ (๒๕๕๓) ฉบับที่ ๒ ยังคงเน้นทางด้านภาษาและประวัติศาสตร์เช่นเดียวกับฉบับที่แล้ว ผู้เขียนเกือบทั้งหมด (๙ ใน ๑๐ เรื่อง) เป็นอาจารย์ประจำของคณะอักษรศาสตร์และศิษย์ปัจจุบัน รวมทั้งศิษย์เก่าซึ่งในขณะนี้ เป็นอาจารย์ระดับอุดมศึกษาของสถาบันต่างๆ นับเป็นความภาคภูมิใจของคณะอักษรศาสตร์ฯ ที่มีส่วนร่วมในการผลิตบัณฑิตในระดับต่างๆ ที่เป็นกำลังของแวดวงวิชาการ รวมทั้งเป็นความยินดีของวารสารอักษรศาสตร์ฯ ที่ได้รับการสนับสนุนและไว้วางใจให้เป็นเวทีในการเสนอผลงานวิชาการและผลงานวิจัยใหม่ๆ เพื่อเผยแพร่ต่อวงวิชาการและสาธารณชน

สำหรับบทความในฉบับนี้มีทั้งสิ้น ๑๐ เรื่อง ประกอบด้วยบทความทางภาษา ๓ เรื่อง ได้แก่ บทความวิจัยเกี่ยวกับการศึกษาเปรียบเทียบเรื่องการใช้กาลในภาษาเยอรมันกับการใช้ตัวบ่งชี้การณลักษณะในภาษาไทย ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของงานวิจัยเรื่อง “ไวยากรณ์เยอรมันจากมุมมองของไทย” ที่ได้รับทุนสนับสนุนจาก สกว. ส่วนเรื่อง วิทยานิพนธ์ทางวรรณกรรม พ.ศ. ๒๕๒๐-๒๕๓๐ : ข้อสังเกตจากระเบียบวิธีวิจัย ก็เป็นส่วนหนึ่งของโครงการวิจัยเมธีอาวุโสและได้รับทุนสนับสนุนจาก สกว. เช่นกัน มีเนื้อหาเกี่ยวกับการศึกษาวิทยานิพนธ์ทางวรรณกรรมระหว่าง พ.ศ. ๒๕๒๐-๒๕๓๐ ซึ่งมีข้อสรุปว่าวิทยานิพนธ์ทางวรรณกรรมในช่วงระยะเวลาดังกล่าวยังมีข้อบกพร่อง ทั้งยังไม่แสดงให้เห็นถึงความหมายและคุณค่าของบทประพันธ์เท่าที่ควร ซึ่งเป็นเรื่องที่น่าสนใจมากในการจะยกระดับงานวิทยานิพนธ์ในอนาคตให้มีการพัฒนาที่ดีขึ้น เรื่องสุดท้ายในกลุ่มภาษาคือ โครงสร้างวลีและประโยคในภาษาไทยของเด็กปกติและเด็กออทิสติก เป็นการศึกษายเปรียบเทียบโครงสร้างวลีและประโยคของเด็กไทยทั่วไปกับเด็กที่เป็นออทิสติกซึ่งมีข้อจำกัดในการใช้ภาษาในการสื่อสาร แต่ก็พบว่าการใช้โครงสร้างกริยาวลีของเด็กทั้งสองกลุ่มไม่มีความแตกต่างกันมากนัก

ส่วนบทความในกลุ่มประวัติศาสตร์นั้น ๒ เรื่องเกี่ยวกับการศึกษาวิถีชีวิตของคนไทยในอดีตทั้งในสมัยอยุธยาและในตลาดทำนํานนทบุรีในต้นรัชสมัยรัชกาลที่ ๗ จนถึงรัชกาลปัจจุบันเมื่อเกือบ ๓๐ ปีที่แล้ว บทความทั้ง ๒ เรื่องแสดงให้เห็นความสัมพันธ์

ระหว่างการค้ากับวิถีชีวิตของคนไทย และการเปลี่ยนแปลงตามสภาพสังคม บทความเรื่อง ความขัดแย้งระหว่างบาทหลวงต่างคณะในรัชกาลสมเด็จพระนารายณ์ สะท้อนให้เห็นถึง บทบาทของคณะบาทหลวงต่างๆ ที่เดินทางเข้ามาเผยแผ่คริสต์ศาสนาในอยุธยา ทั้งยังชี้ให้เห็นถึงการดำเนินงานของบาทหลวงที่มีเรื่องของการเมืองภายนอกแอบแฝง ส่วน บทความเกี่ยวกับประวัติศาสตร์และสังคมไทยเรื่องสุดท้ายได้แก่การศึกษาเกี่ยวกับ พระเครื่องที่เริ่มเป็นที่นิยมมากขึ้นในสมัยต้นรัตนโกสินทร์และความนิยมก็ทวีมากขึ้นๆ ตามบริบทของสังคม จนถึงสงครามโลกครั้งที่ ๒ ซึ่งความเชื่อในพระเครื่องได้รับความนิยมน้อยลง มีความซับซ้อนมากขึ้นจนกลายเป็นที่มาของ “พุทธพาณิชย์” ในปัจจุบัน

การปฏิวัติเดือนตุลาคม ค.ศ. ๑๙๑๗ กับผลกระทบต่องานเขียน โดยศาสตราจารย์ สักขี สุวัณฺนุต ภาควิชาประวัติศาสตร์ ผู้เชี่ยวชาญเรื่องรัสเซียศึกษา เป็นการศึกษา จุดหักเหของประวัติศาสตร์ยุโรปที่ลัทธิสังคมนิยมมีชัยชนะต่อรูปแบบการปกครองแบบ สมบูรณาญาสิทธิราชย์และมีผลกระทบทางการเมืองและสังคมต่อนานาประเทศ รวมทั้ง การแบ่งขั้วอำนาจของยุโรปซึ่งอาจกล่าวได้ว่าเป็นจุดเริ่มต้นของสงครามเย็นในยุโรป ส่วน ข้อเขียนเรื่องเกี่ยวกับเซซิล โรดส์ของรองศาสตราจารย์ ดร.ชาคริต ชุ่มวัฒนะ มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ ศิษย์เก่าจุฬาฯ และคอร์แนลก็สะท้อนแนวคิดของ “ผู้ดีอังกฤษ” ในคริสต์ ศตวรรษที่ ๒๐ ที่อุทิศตนเองเพื่อสร้างจักรวรรดิอังกฤษให้ยิ่งใหญ่และความมุ่งมั่นของเขา ก็ทำให้ตัวเองและอังกฤษประสบความสำเร็จในการสร้างจักรวรรดิอังกฤษในแอฟริกา

นอกจากนี้ ยังมีบทความทางด้านสารสนเทศอีก ๑ เรื่องคือ การเปรียบเทียบ แนวคิดเรื่องความรู้สารสนเทศของอาจารย์ นักศึกษา และบรรณารักษ์ ซึ่งปรับปรุงจาก วิทยานิพนธ์ระดับปริญญาเอกของผู้เขียน เสนอต่อมหาวิทยาลัยเซฟฟีลด์ ประเทศอังกฤษ เป็นการแนะนำการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบรรณารักษ์กับอาจารย์และนักศึกษาซึ่ง ต่างก็เกี่ยวกับการเรียน การสอน และการรู้สารสนเทศในยุคโลกาภิวัตน์นี้

วารสารอักษรศาสตร์ฯ ฉบับนี้ขอแนะนำหนังสือ ๒ เรื่อง เรื่องแรกเป็นหนังสือ แบบฝึกหัดออกเสียงภาษาเยอรมันที่เหมาะสมแก่นักเรียน นักศึกษาไทย และอีกเรื่อง *Forest Recollections : Wandering Monks in Twentieth-Century Thailand* ซึ่งแนะนำให้ชาว ต่างประเทศรู้จักพระป่าอีสานชั้นเกจิอาจารย์หลายรูป แนวคิดในการนำเสนอก็มีความ น่าสนใจ ผู้แนะนำเป็นศิษย์เก่าภาควิชาประวัติศาสตร์ คณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัย ศิลปากรที่กำลังศึกษาในระดับปริญญาโทด้วยทุนศึกษาต่อปริญญาโท-เอกของ สกอ.